

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Psicoxerontoloxía	Código	652G03024	
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía			
Coordinación	Piñeiro Aguin, Isabel	Correo electrónico	isabel.pineiro.aguin@udc.es	
Profesorado	Piñeiro Aguin, Isabel Rodríguez Martínez, Susana	Correo electrónico	isabel.pineiro.aguin@udc.es susana.rodriguez1@udc.es	
Web				
Descrición xeral	La introdución da Psicoxerontoloxía como disciplina no curriculum do Grao en Educación Social xustifícase, entre outras razóns, por dúas, poucos cuestionables na actualidade: a necesidade de aprender ao longo de toda a nosa vida e o feito de que a sociedade actual está envellecendo. Baixo estas premisas, esta disciplina porponse acercar ao estudante ás características do funcionamento cognitivo das persoas maiores contribuíndo con elo á formación dos profesionais que han de traballar con elas.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Coñecer os campos da educación social e recoñecer novos ámbitos emerxentes.
A4	Distinguir os estadios evolutivos das persoas, e interpretar as súas implicacións educativas.
A5	Identificar e analizar os factores contextuais que afectan os procesos de intervención socioeducativa.
A6	Seleccionar diferentes métodos e técnicas para a planificación e avaliación de programas e servizos.
A7	Aplicar metodoloxías educativas e dinamizadoras da acción socioeducativa.
A9	Deseñar e desenvolver proxectos, programas e servizos nos diferentes campos de intervención profesional promovendo a participación e o desenvolvemento comunitario.
A13	Deseñar e levar a cabo proxectos de investigación elementais aplicables aos diferentes campos de intervención.
A15	Elaborar e xestionar medios e recursos para a intervención socioeducativa.
A16	Comprender a traxectoria da Educación Social e a configuración do seu campo e identidade profesional.
B1	Elaborar, analizar, sintetizar, valorar e transmitir criticamente a información.
B2	Redactar e presentar informes técnicos, memorias, regulamentos ou calquera outro documento básico que contribúa a regular a acción socioeducativa.
B4	Deseñar e impulsar espazos socioeducativos en contextos de diversidade atendendo á igualdade de xénero, á equidade e respecto aos dereitos humanos, favorecendo o empoderamento das persoas e colectivos ubicados en situacións de desvantaxe social.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título

Coñecer as implicacións que conleva para a sociedade actual o envellecemento demográfico.	A1 A9 A13 A15 A16	B1	C6 C7 C8
Coñecer e saber desenvolver Programas de Preperación para a Xubilación	A1 A5 A9 A15	B1	C7 C8
Ser capaz de traballar coas persoas maiores desde un Modelo de Competencia	A4 A9	B1 B2	C3
Coñecer o funcionamento cognitivo das persoas maiores	A1 A7	B1	C1 C7
Coñecer que é a Dependencia e as súas implicacións na vida diaria das persoas maiores que a padecen			C6
Coñecer e ser capaz de intervir psicoeducativamente coas persoas maiores con dependencia	A1 A5 A13	B1 B2	C7
Coñecer e ser capaz de intervir psicoeducativamente cos cuidadores familiares das persoas maiores con dependencia	A1 A5 A6 A7	B1 B2 B4	C1

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Retos psicosociais do envellecemento. A xubilación	1.1. O envellecemento demográfico. 1.2. Consecuencias do envellecemento demográfico. 1.3. A xubilación. 1.4. A preparación para a xubilación.
2. Funcionamento cognitivo nas persoas maiores.	2.1. A explicación do envellecemento: o modelo da competencia vs. o modelo do declive. 2.2. Cambios bio-psico-sociais no envellecemento. 2.3. Os procesos cognitivos no envellecemento: A atención e a intelixencia. 2.4. Os procesos cognitivos no envellecemento: A memoria. 2.5. Factores sociais e afectivo-motivacionais na vellez. 2.6. Variables moduladoras do desenvolvemento cognitivo nas persoas maiores. 2.7. O envellecemento satisfactorio
3. A dependencia	3.1. Introducción. 3.2. Autonomía: Autonomía funcional e Autonomía persoal 3.3. Autodeterminación 3.3.1. A autodeterminación nas persoas con discapacidade ou dependencia 3.4. A Discapacidade 3.5. A Dependencia 3.5.1. Factores antecedentes da Dependencia 3.5.2. Avaliación da Dependencia 3.5.2.1. A Avaliación das competencias funcionais 3.5.2.2. A Dependencia e a súa valoración ao longo destes anos. 3.6. A Familia como condicionante sociodemográfico que afecta á Dependencia.

4. A Demencia	<p>4.1. Introducción.</p> <p>4.2. Caracterización da demencia.</p> <p>4.3. Dimensións afectadas:</p> <p>4.3.1. Déficits cognitivos.</p> <p>4.3.2. Déficits sociais.</p> <p>4.3.3. Déficits afectivo-motivacionais.</p> <p>4.3.4. Trastornos de comportamento.</p> <p>4.4. A Avaliación Psicolóxica da demencia</p> <p>4.4.1. A avaliación psicolóxica das persoas maiores.</p> <p>4.4.2. Avaliación psicolóxica da demencia.</p> <p>4.4.2.1. Avaliación do funcionamento cognitivo</p> <p>4.4.2.2. A avaliación da memoria</p>
5. Intervención psicolóxica nas persoas maiores con dependencia	<p>5.1. A Estimulación cognitiva</p> <p>5.2. Características fundamentais dos programas de Estimulación Cognitiva</p> <p>5.3. Estratexias e técnicas psicolóxicas utilizadas na Estimulación Cognitiva</p> <p>5.3.1. Técnicas de apoio á aprendizaxe</p> <p>5.3.2. Técnicas para favorecer a comunicación</p>
6. O coidado das persoas maiores con dependencia: O cuidador non profesional.	<p>6.1. Introducción. Por que prestamos axuda aos nosos familiares?</p> <p>6.2. Características do cuidador non profesional.</p> <p>6.2.1. Diferencias no perfil dos cuidadores</p> <p>6.3. Que supón para a familia o coidado dunha persoa maior con dependencia ?</p> <p>6.4. Que supón para o cuidador principal o coidado dunha persoa maior con dependencia?</p> <p>6.4.1. Sobrecarga do cuidador principal</p> <p>6.4.2. Consecuencias psicolóxicas e sociais da sobrecarga do cuidador principal</p> <p>6.5. Avaliación e Intervención psicolóxica no cuidador non profesional.</p>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A4 A5 A6 A16 C7 C6	0	25	25
Proba obxectiva	A4 C7	2	2	4
Portafolios do alumno	A4 A9 C7	10	40	50
Traballos tutelados	A7 A9 A13 A15 B1 B2 B4 C3 C1	10	40	50
Sesión maxistral	A1 A4 C7 C8	20	0	20
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	Lectura de artigos de revistas sobre a temática das persoas maiores. Posterior comentario en grupos sobre os mesmos.
Proba obxectiva	Exame tipo test
Portafolios do alumno	Pequenas prácticas de contidos desenvolvidos na aula que se realizarán nas clases interactivas.
Traballos tutelados	Ao longo do curso, o alumno realizará alguna das prácticas de forma máis extensa. Sempre indicada e supervisada pola profesora.
Sesión maxistral	Explicación teórico/práctica por parte da mestra

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Portafolios do alumno Traballos tutelados	A través das tutorías (presenciales e/ou non presenciais) intentarase dar resposta aos problemas que o alumno poida ter con respecto á materia

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Portafolios do alumno	A4 A9 C7	Pequenas prácticas realizadas nas clase interactivas dos contidos do temario	30
Proba obxectiva	A4 C7	Exame tipo test	50
Traballos tutelados	A7 A9 A13 A15 B1 B2 B4 C3 C1	Prácticas máis extensas que se realizarán ao longo do curso supervisadas pola profesora.	20

Observacións avaliación

O alumnado que teña recoñecida a condición de estudante a tempo parcial e solicitara no Decanato a dispensa académica terá a avaliación desta materia da seguinte forma:- Non terá a obriga de asistencia- A nota final da materia será a que obteña no exame tipo test

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Alberich, T., Barranco, A. y Funes, E. (coords.) (2008). Intervención social y sanitaria con mayores: manual para el trabajo con la 3ª y 4ª edad. Madrid: Dykinson. - Fernández-Ballesteros, R., Moya, R., Íñiguez, J. y Dolores, M. (1999). ¿Qué es la psicología de la vejez?. Madrid: Biblioteca Nueva. - Bermejo, L. (2010). Envejecimiento activo y actividades socioeducativas con personas mayores. . Ed.: Panamericana - Triadó, F. y Villar, C. (corrds.) (2006). Psicología de la vejez. Alianza Editorial - Moragas, R. (2013). Jubilación para torpes.. Anaya Multimedia.
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - Moragas, R.; Cristófol, R.; Sánchez, C.; Rivas, P. y Rodríguez, N. (2007). Prevención de la dependencia. Preparación para la jubilación. Editorial de la Universidad de Barcelona, GIE Grupo Investigación Envejecimiento - Simón, P. (2012). Memorias del Alzheimer. Madrid: La Esfera de los Libros. - Crespo, M. y López, J. (2007). El estrés en cuidadores de mayores dependientes. Cuidarse para cuidar.. Ed. Pirámide.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías